

BIBEL EN OG VERDEN

4 | 2023

TEMA:
**FORFULGTE
KRISTNE**

**ANNE-CATHRINE
RIEBNITZSKY:**
Få forfatterens tre tips
til at give.

POUL JOACHIM STENDER:
"Vi skal hjælpe kristne,
som ikke kan udøve
deres tro".

BIBELSELSKABET

Frederiksborggade 50

1360 København K

Tlf. 33 12 78 35

bibelselskabet@bibelselskabet.dk

bibelselskabet.dk

ANSV. UDGIVER

Johannes Baun

REDAKTØR

Thomas Godsk Larsen

LAYOUT: Ribergård & Munk

TRYK: Nofoprint - Helsingør

FORSIDEFOTOS

Open Doors, Danmark,

Les Kaner, Rune Hansen

Bibelen og Verden udsendes fire gange årligt til alle, der ønsker information om bibelarbejdet.

GAVER TIL BIBELARBEJDET

Reg.nr.: 3001

Kontonr.: 9 00 04 88

Giro: 9 00 04 88

MobilePay: 62903

SPØRGSMÅL OM DONATIONER

indsamling@bibelselskabet.dk

Bibelselskabet arbejder for at oversætte og formidle Bibelen.

Bibelselskabet modtager ingen offentlig driftstøtte og er derfor afhængig af indsamlede midler og salgsindtægter.

FOTO: CASPER TYBJERG

Bibelselskabets protektor er Hendes Majestæt Dronning Margrethe II.

GENERALSEKRETÆREN HAR ORDET

Selvfølgelig (ikke)

Det er så selvfølgelig for os, at vi dårligt tænker over det: Selvfølgelig må vi tænke og tro, hvad vi vil. Selvfølgelig må vi dele vores tanker og tro med andre. Selvfølgelig må vi samles til gudstjenester, møder, bibelkredse. Selvfølgelig må vi læse i Bibelen.

Men tænk, hvis det var omvendt: At vi selvfølgelig *ikke* måtte tænke, tro, tale, mødes eller læse, hvad vi ville. Lige præcis sådan er det mange steder i verden. Det gælder eksempelvis for de centralasiatiske landes 80 millioner indbyggere. For de 25 millioner nordkoreanere. Til dels for de tre milliarder mennesker, der bor i verdens to folkerigeste nationer. Og alt for mange andre steder.

Hvordan reagerer vi på det? Forargelse og vrede er oplagt, for det er virkelig forargeligt. Af samme grund er der en vigtig politisk dimension, der handler om at sikre den helt principielle trosfrihed. Regeringen har de seneste år støttet det arbejde med et beskedent millionbeløb, men synes nu at have forstået alvoren. I hvert fald er der i finanslovsforslaget for 2024 afsat 10 millioner kroner til arbejdet, en fordobling i forhold til de seneste år. Hvor langt rækker det? Det ved vi af gode grunde ikke, og lærdommen fra korankrisen her i efteråret må være, at eksempelvis de 57 muslimske lande forenet i Organisationen for Islamisk Samarbejde (OIC) er noget mere nøjeregnende med den alleryderste decimal i de danske frihedsrettigheder, end de er med manglen på fundamentale frihedsrettigheder hos sig selv.

Ikke desto mindre er arbejdet for disse rettigheder vigtigt. For når de trædes under fode, sætter det sig i mennesker. Vi genkender det fra den politiske virkelighed. Bag Jerntæppet blev der mange steder i anden halvdel af det 20. århundrede slået hårdt ned på holdninger, der afveg fra de kommunistiske regimers. Det betød, at folk tilbragte årtier under overvågning, bag tremmer, i Sibirien.

Men det betød også noget andet, nemlig en internaliseret frygt, der fik de allerfleste til at tie stille, hvis de mente noget andet end myndighederne. Havde man først set en bekendt, en nabo eller et familiemedlem blive ramt af den kommunistiske jernnæve, veg man tilbage for ikke at risikere det samme. Vidnesbyrdlitteraturen er fuld af den slags beretninger.

Det samme sker i dag. Hver dag kues kristne verden over til tavshed eller flugt. Det er absolut ingen solskinshistorie. Alligevel rummer den et gådefuldt lys. For kirken oplever vækst mange af de steder, hvor modstanden er størst. På den måde kan velsignelsen opleves stærkest, når forbandelsen synes mørkest.

Mødet med de forfulgte kristne, der lever under kristendomsfjendske regimers ”selvfølgelig ikke”, kalder på tre reaktioner fra os: Politisk kamp for deres rettigheder. Forståelse for det ubegribelige pres, der kendetegner deres hverdag. Økonomisk støtte til deres arbejde for, trods al modstand, at dele troen, fællesskabet og Bibelen med deres landsmænd. Og så er der endnu en ting, vi kan gøre: Bede om, at Gud, der står over alle denne verdens herskere, vil være hos dem med sin fred.

Så lad det være en opfordring på vej gennem adventstiden: Kæmp. Forstå. Giv. Bed.

”

Det er absolut ingen solskinshistorie. Alligevel rummer den et gådefuldt lys.

Johannes Baun

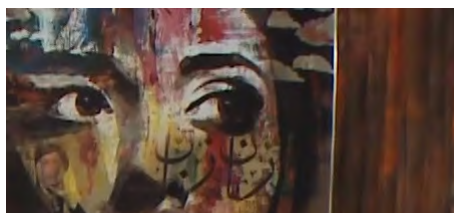

Foto: Delil Souleiman/AFP/Ritzau Scanpix.

TEMA: FORFULGTE KRISTNE

SIDE 4-13

Verden over chikaneres og forfølges mere end 300 millioner mennesker, fordi de er kristne. Mød et par af dem i bladet, læs om deres håb og trøst - og hør, hvordan du kan hjælpe dem.

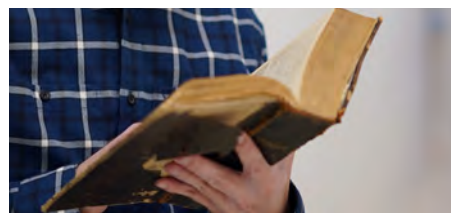
SIDE 14-15

Mød Farah, der lige var stoppet med at lege med dukker, da hun blev gift ved et arrangeret ægteskab.

SIDE 16-17

Sørine Gotfredsen: Der er spor af Bibelen overalt.

SIDE 18

Ét særligt bibelord kom til ham, da han var sygemeldt med stress.

Bibelen forvandler menneskers liv i Iran

På grund af den vanskelige socioøkonomiske situation i Iran vokser prostitution og kriminalitet. Alligevel oplever Bibelselskabet mange eksempler på, hvordan Bibelen ændrer menneskers liv.

Af Katrine Lund Sørensen

Iran er et af de lande, hvor kristendommen er hurtigst voksende på trods af forfølgelse og svære vilkår. Alligevel beretter Bibelselskabet om adskillige mennesker, hvis liv bliver forandret af Bibelen. Somayeh er én blandt mange iranske kvinder, hvis liv tog en drejning en dag i en taxa.

En taxatur forvandlede Somayehs liv

Somayeh er en 34-årig kvinde, som har en 5-årig datter. For tre år siden blev hun skilt efter sin mands utroskab. Efter sin skilsmisse måtte Somayeh tjene sine egne penge, og hun blev prostitueret.

En nat, da en taxa ankom for at køre hende til en kunde, gav taxachaufføren hende Det Nye Testamente. Lige der i taxaen begyndte hun at læse. Mens hun læste, ringede hendes telefon. Det var kunden, og han udskød deres aftale.

Da taxaen vendte om og kørte tilbage til hendes hjem, fortsatte hun med at læse i Det Nye Testamente. Da hun

kom hjem, læste hun, indtil hun faldt i søvn. Da hørte hun i en drøm en stemme, der sagde hendes navn to gange, og hun så en hånd, der var gennemboret, nærme sig hende fra himlen.

Om morgenen ringede hun til telefonnummeret på bagsiden af Det Nye Testamente og besluttede sig for at blive kristen og en del af en husmenighed. Nu er det fem måneder siden, at Somayeh og hendes datter startede i en husmenighed i Karaj.

Berørt af Guds ord

Somayehs historie står langt fra alene. En af Det Iranske Bibelselskabs bibeluddelere fortæller, hvordan han for et par måneder siden befandt sig i Behest e Zahra, en forstad til Teheran, da en kvinde med tørklæde pludseligt strakte sin arm ind i hans bil:

”Hun åbner mit handskerum og prøver at finde noget, der er værd at stjæle. Jeg tager hurtigt fat i hendes arm.

Foto: Open Doors, Danmark.

FAKTA OM KRISTENFORFØLGELSER I IRAN

- 134 kristne blev arresteret i 2022
- 49 kristne meldte om tortur i 2022
- 468 kristne var påvirket af forfølgelse i 2022

Tallene er hentet fra en rapport, der er udarbejdet i et samarbejde mellem Open Doors, Article 18, Middle East Concern (MEC) og Christian Solidarity Worldwide (CSW). Tallene er baseret på det, der er anmeldt. De reelle tal er formodentlig højere.

Som svar tilbød hun sig straks til gengæld for ikke at melde hende til politiet. Jeg var dybt chokeret og ked af det.”

Bibeluddeleren giver hende en kopi af Det Nye Testamente og beder hende om at begynde at læse i det, hvorefter han lader hende gå:

”En måned senere modtager jeg en e-mail fra hende. Hun er ikke klar over, at det er mig, hun skriver til - hun skriver blot til den e-mail-adresse, der er trykt bag på bogen. Derfor fortæller hun om hændelsen ved bilen og siger, at hun, da hun læste historien om Maria Magdalene, følte sig berørt af Guds ord og ønsker at lære mere om, hvordan man bliver kristen. I dag har min kone og jeg kontakt til hende og lærer hende mere om Gud.”

Det her er blot nogle af de fantastiske vidnesbyrd, som Det Iranske Bibelselskab deler. Mange kristne i Iran længes efter en bibel, og husmenighederne vokser. De kristne og uddelerne har brug for bøn om beskyttelse og styrke.

VIL DU GØRE EN FORSKEL?

Giv en bibel til en iraner for 50 kr.

Giv bibler til en lille husmenighed for 500 kr.

Giv bibler til en større husmenighed for 2500 kr.

**Bibelen giver styrke og trøst i mørket.
Den giver liv, hvor liv synes forsvundet.**

MOBILEPAY: 62903

BANK: REG.NR. 3001 · KONTONR. 9000488

MÆRKET 'IRAN'

Forfulgte kristne er som honningbier

I et stigende antal lande i verden kan det være farligt at være offentlig omkring sin tro, og at andre ser, man kommer i kirker som denne i Egypten. Derfor finder flere og flere kristne andre måder at mødes på, for eksempel i husmenigheder og bibellæsegrupper.

Verden over chikaneres og forfølges mere end 300 millioner mennesker, fordi de er kristne. Mød et par af dem her, og læs om deres håb og trøst.

Af René Ottesen

Sidst jeg var i Cairo, besøgte jeg Alim, som fortalte mig om de mere end 10 millioner kristne, der findes i Egypten, og om de udfordringer, begrænsninger og lidelser, hverdagen byder på for det kristne mindretal. Men han fortæller også om det, vi ikke kan se.

”Forfulgte kristne er som honningbier,” fortæller Alim. ”De flyver ud og ind af bistadet enkeltvis, uden at gøre væsen af sig. Men åbner du bistadet, finder du myriader af bier, der samler honning til gavn og glæde for samfundet omkring dem.”

Egypten ligger i den region af muslimske lande, hvor kristne igennem årtier er blevet mødt med den hårdeste forfølgelse. Beretningerne fra Mellemøsten og Nordafrika understreger, at vold, undertrykkelse og diskrimination er blevet mere udtalt i de seneste år, hvilket bekræftes af uafhængige observatører.

Men samtidig høres også en anden historie fra regionen. Antallet af konverteringer til den kristne tro vokser, bibellæsegrupper etableres, og kristne finder nye måder at mødes på.

Vold og hjælpsomhed

Også syd for Sahara vokser volden og forfølgelsen af kristne dramatisk. I september besøgte den nigerianske storbypræst Themba Balami Danmark. Han har i mange år været en nær ven af danske kirker, som Bibelselskabet også arbejder sammen med.

Themba Balami bekræfter forfølgelsesbilledet. Men samtidig vil de kristne i hans kirke ikke lade sig kue af vold og frygt, fortæller han. Menigheden har med dansk hjælp etableret skoler og sundhedsklinikker. Desuden har kirken taget initiativ til at bygge små kirker i den nordligste del af Nigeria:

”Hvis ikke vi som kirke skulle være til hjælp og vi-

se omsorg for vores by, hvem skulle så?” spørger Themba Balami.

Bønnens kraft

Kristenforfølgelserne i mange asiatiske lande har ligeledes været tiltagende over de seneste år, særligt i de mest folkerige lande, hvor overvågning systematisk bliver brugt mod de kristne. I Bibelselskabet får vi jævnligt meldinger om ødelagte kirker, fængslinger af præster og forbud mod kirkegang for børn og unge under 18 år.

Jeg deltog for nogen tid siden i en videokonference, hvor Kim Li var med. Han kommer fra et folkerigt østasiatisk land, hvor undergrundskirken tæller omkring 100 millioner kristne. Kim har en biskopelig opgave for cirka en kvart million kristne. Men hvordan håndterer de den voksende forfølgelse?

”Vi beder til Gud,” fortalte Kim Li. ”Og vi har besluttet os for at bede for jer i Europa - blandt andet for danske, tyske og italienske kristne. Vi beder om, at jeres kærlighed til Bibelen må blive stærk. Vores erfaring er, at vi selv bliver forandret af det, vi beder for.”

Næring til troen

Fortællingen fra vores kristne trosfæller er paradoksalt. På den ene side er det historien om chikanerier, lidelse og død; det er en lidelsesberetning, der har fulgt kirken fra den kristne histories første påske til i dag.

På den anden side er mødet med de forfulgte et møde med den påskemorgen, som findes bag enhver korskøj. Det er den fortælling, der understreger forfulgte kristnes natur som honningbier, der med deres væren er til gavn og giver næring til vores tro på den Gud, Bibelen fortæller om. Det har vi brug for!

Navne og geografiske steder er ændret af sikkerhedshensyn.

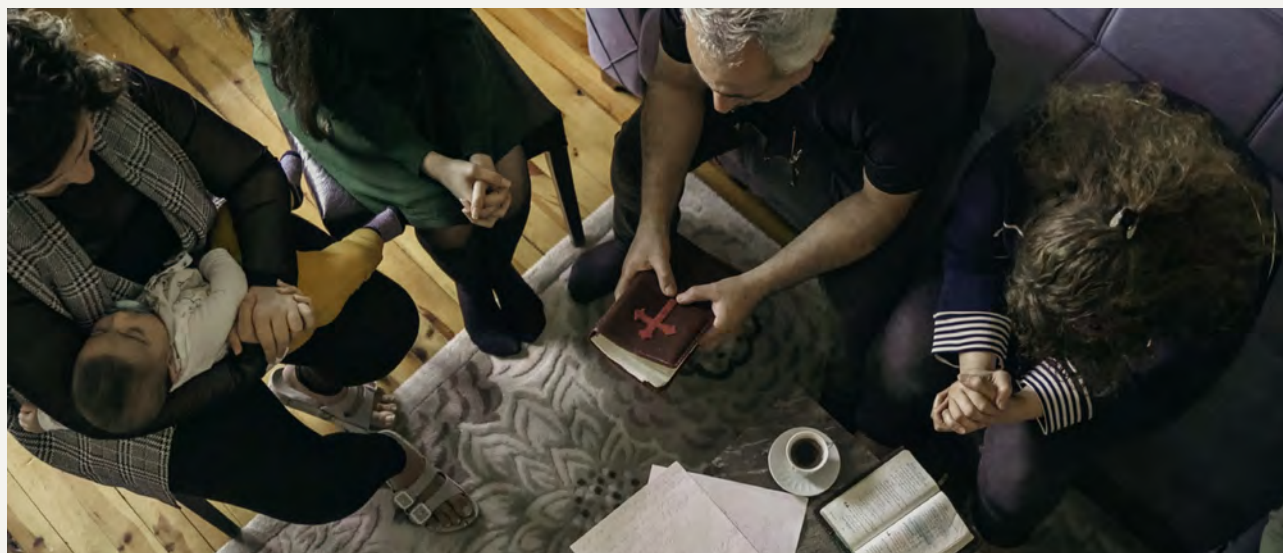

Foto: Open Doors, Danmark.

” Verden har hadet mig før jer

Kristenforfølgelser er (desværre) en lige så gammel historie, som kristendommen selv.

Af Thomas Godsk Larsen

”Når verden hader jer, skal I vide, at den har hadet mig før jer.”

Sådan hedder det i Johannesevangeliet. For evangeliet om Jesus Kristus er på én gang fortællingen om de lidelser, Jesus gennemgik, for at vi må kende Gud i dag, og ord til trøst for de mennesker, der - dengang som i dag - må udholde forfølgelser for troen på ham.

”En dårskab for hedninger”

I Apostlenes Gerninger hører vi om den første martyr, Stefanus, og de første århundreder efter Kristus så desværre omfattende kristenforfølgelser. Erfaringen af forfølgelser er lige så gammel som kristendommen selv, fordi den udfordrede (og udfordrer!) magthavere og herskende religioner ved at kalde til tro og prædike Kristus som korsfæstet, hvilket var ”en forargelse for jøder og en dårskab for hedninger,” som det hedder i Paulus’ Første Brev til Korintherne. De Kristustroende må da, med Matthæusevangeliets ord, udholde at blive udleveret til domstolene og ”blive stillet for statholdere og konger på grund af mig, som et vidnesbyrd for dem og for hedningerne.” Sat på spidsen: Så også de kan høre evangeliet om Jesus Kristus som verdens Herre.

Forfølgelser som et vilkår?

Jesus taler flere steder om forfølgelse som et vilkår for udbredelsen af hans ord, for eksempel i Matthæusevangeliet: ”Salige er I, når mennesker hader jer, forstøder jer og håner jer og afskyr jeres navn som noget ondt for Menneskesønnens skyld. Fryd jer på den dag og spring højt af glæde.” Jesus sagde også: ”Har de forfulgt mig, vil de også forfølge jer.” Dette løfte gentages af Paulus: ”Forfulgt bliver alle, som vil leve et gudfrygtigt liv i Kristus Jesus.” Apostlene bliver pisket, fordi de fortæller om Jesus, men de er ”glade, fordi de var blevet anset for værdige til at blive vanæret for Jesu navns skyld”.

Det betyder ikke, at forfølgelserne er et særligt adelsmærke, der må accepteres. For i den bibelske beretning - nærmere bestemt i Apostlenes Gerninger - svarer den opstandne Kristus igen på forfølgelserne: ”Saul, Saul, hvorfor forfølger du mig,” lyder det til en indædt kristenforfølger, der siden omvender sig og - nu som Paulus - rejser rundt og grundlægger nye menigheder, som han skriver breve til for at støtte og bære dem i troen.

Trøst, mod og fællesskab

I Paulus’ breve møder vi en række vidnesbyrd og trøstende ord til de Kristustroende minoriteter, som også lyder til kristne i dag, der står midt i forfølgelsernes virkelighed. Paulus opmuntrer dem i sit andet brev til Thessalonikerne til at ”tale med stolthed i Guds menigheder om jeres udholdenhed og tro under alle de forfølgelser og trængsler, I må udstå”. Samtidig kaldes også til fællesskab blandt de kristne og solidaritet med hinanden, for som det hedder i Paulus’ Brev til Romerne, er vi ét legeme, men mange lemmer, dog alle ét legeme i Kristus. Med andre ord: Når lidelsen sker ét sted, kalder det os andre til bøn og handling for dem, der må lide forfølgelse på grund af deres kristne tro.

Stefan Lochner: Apostlenes martyrium (udsnit), år 1435. Foto: ICP / Alamy.

Forfatter Anne-Cathrine Riebnitzsky begyndte at give, da hun stod i det afghanske ørkensand. Siden har hun givet meget - og fået meget givet.

Af Johannes Baun

Gud elsker en glad giver, står der i Bibelen. Men ikke alle givere er lige glade. Faktisk var forfatteren Anne-Cathrine Riebnitzsky en vrangvillig giver, da hun for 16 år siden besluttede sig for at tage Gud på ordet.

”Det begyndte i Afghanistan i 2007, da jeg var udsendt som soldat og fik mine første lønsedler. Jeg havde i nogle år fulgt en amerikansk tv-prædikant, Joyce Meyer. Hendes lavpraktiske tilgang til kristendommen har betydet meget for mig og min tro.

Joyce Meyer talte en del om det at give, og at man skulle give til det sted, man føler sig fodret fra. Så jeg havde leget med tanken længe, da jeg stod der i det afghanske ørkensand. Jeg havde også ladet mig udfordre af det vanvittig provokerende, men også fuldstændig vidunderlige skriftsted i Malakias’ Bog kapitel 3 vers 10: ”Bring hele jeres tiende til forrådskammeret, så der kan være føde i mit hus. Sæt mig på en prøve, om ikke jeg åbner himlens vinduer for jer og udøser velsignelse uden mål over jer, siger Hærskarers Herre.” Det var min indgang til at give: Kom an, Gud!

Hvordan finder man ud af, hvad man skal give til?

”Det er svært, især i et land som Danmark, hvor vi betaler kirkeskat, og hvor man bare kan sætte sig ind i kirken. Men jeg holdt fast i spørgsmålet: Hvor henter jeg min åndelige føde henne? Man må mærke efter i sin sjæl og samvittighed: Hvor tænker jeg, at det her gør gavn? Hvem skal fodre mig åndeligt - og hvem skal fodre alle de andre?”

Men hvorfor overhovedet give?

”For mig er det godt at give, fordi det minder mig om det privilegium, at jeg kan! Nogle af de mest sørgmodige og ulykkelige mennesker, jeg kender, kan kun se deres egen lille matrikel. Og jo mere, du ser på dine egne problemer, jo større har de en tendens til at blive. Derfor er det en god disciplin at give, for man bliver mindet om dem, der har mindre end en selv.”

Men hvad med bekymringerne om din egen økonomi?

”Jeg har altid fundet det lettest at give i de perioder, hvor jeg ikke havde særlig meget. Det har været svært i de år, hvor jeg har tjent rigtig mange penge. Når jeg har haft få midler, har jeg givet i tro, og så er det alligevel endt med at hænge sammen. Det er en af de ting, jeg har med Vorherre: Jeg synes sjældent, han er i god tid, men jeg har endnu ikke oplevet, at han kom for sent.

Kender du til bekymringen om, hvorvidt det overhovedet hjælper?

”Ja, men man skal jo høre historierne, for de konkrete historier gør noget godt ved dit hjerte: Det var godt, at vi sammen kunne gøre noget.

Hvis man selv har gavn af Bibelen, giver det mening at tro, den kan give mening andre steder for andre mennesker. Der er mange behov, mad, vand og husly, men selv hvis man har de ting, kan man stå i en situation, som jeg gjorde som ung, hvor man ikke kan finde retning i livet.

Jeg havde ikke fået kærlighed og stabilitet og troen på, at verden kan være et godt sted, med hjemmefra. Den fandt jeg først i Gud. Så gik der noget tid, inden jeg kunne åbne Bibelen og bruge den til noget, men i dag er den et dagligt værktøj. Det er en af de væsentlige årsager til, at jeg støtter Bibelselskabets arbejde. Den bog giver mening, den giver håb.”

Kom an, Gud!

Foto: Les Kaner.

**ANNE-CATHRINE
RIEBNITZSKYS
TRE TIPS TIL AT GIVE**

Tag beslutningen

"Det er okay at starte i det små og overveje: Hvad betyder det her beløb for mig? Er det to kopper kaffe om måneden, og kan jeg undvære dem?"

Sæt det i system

"Det skal ikke være for svært. Jeg kan godt lide faste overførsler for ikke hele tiden at skulle overveje det."

Lyt til historierne

"Sørg for at høre historierne om, hvad det, du giver, betyder for andre."

Sådan kan kirker hjælpe forfulgte kristne

Præst Poul Joachim Stender har de seneste fem år samlet et sekscifret beløb ind til forfulgte kristne. Få hans gode tips til, hvordan din kirke hjælper verdens største gruppe af religiøst forfulgte i dag.

Af Thomas Godsk Larsen

Alle kirker i Danmark har et særligt ansvar for at hjælpe forfulgte kristne, mener Poul Joachim Stender:

”De er vores trosbrødre, og vi skal hjælpe alle kristne, som ikke kan udøve deres tro, og som risikerer liv og lemmer, når de forkynner evangeliet. Og det er ikke kun bibler, de har brug for. Fordi de er forfulgte og marginaliserede, har de også brug for medicin, humanitær hjælp og sjælesorg.”

Poul Joachim Stender sætter fokus på forfulgte kristne fra prædikestolen, sognegården, kirkebladet, og når medier stikker mikrofonen frem. Her er hans fem stærke tips til, hvordan din kirke hjælper forfulgte kristne:

1

FÅ PRÆST OG MENIGHEDSRÅD MED

”Vi skal have mange flere præster til at interessere sig for forfulgte kristne. Skriv til dit lokale menighedsråd, tag emnet op på menighedsrådsmødet, og spørg, hvad din kirke og præst kan gøre. Hent inspiration og fakta på Bibelselskabets hjemmeside.”

2

TAL OM KRISTENFORFØLGELSER FRA PRÆDIKESTOLEN

”Det Nye Testamente fortæller om forfølgelser, lidelser og fangenskab på grund af troen på Kristus, og det er hver gang en anledning til at tale om kristenforfølgelser i prædikenen – og til at samle ind på MobilePay eller med en gammeldags indsamlingsbøsse, som et medlem af menighedsrådet kan sende rundt.”

3

GØR FORFØLGELSERNE KONKRETE

”Når vi hører tal på kristendomsforfølgelser, og ser på verdenskortet, kan problemet godt virke abstrakt. Gør det konkret med cases og fortællinger fra Bibelselskabets hjemmeside, få en oplægholder ud til en sogneaften, og kontakt Bibelselskabet, hvis I vil have mere viden og inspiration.”

4

TAL OM KRISTENFORFØLGELSER, HVOR MENNESKER ER SAMLET

”Juleaften, hvor kirken er fyldt, og juleevangeliet lyder, er en særlig anledning til at samle ind til forfulgte kristne og opfordre til at sende tanker og bønner til dem, der på grund af forfølgelser ikke kan fejre jul som vi. Pinse- og sommergudstjenester er også gode anledninger.”

5

BRUG KIRKEBLADET OG ANDRE KANALER

”Skriv om kristenforfølgelser i kirkebladet og på sociale medier, og gør det nemt at støtte hjemmefra. Nogle præster har også en fast klumme i den lokale avis, hvor man kan skrive om forfølgelserne.”

Oversættere kæmper for at bevare troen i øde landsbyer

”Vores kirker skal overleve. Dette er en udfordring for Parkwa-oversættere, der ser flere af deres landsbyer tømt for indbyggere på grund af Boko Haram,” fortæller Jacqueline, som arbejder for Det Camerounske Bibelselskab.

Foto: Det Camerounske Bibelselskab.

Af Jacqueline Zoutene,
oversat af Katrine Lund Sørensen

Det nordlige Cameroun er hårdt ramt af angreb fra terroristgruppen Boko Haram. Her bor Parkwa-folket, og Det Camerounske Bibelselskab er i gang med at oversætte Bibelen til Parkwa-sproget. I 2020 mistede de to af deres oversættere i et angreb fra terroristgruppen.

Gudstjenester giver håb til de kristne

Der er cirka 400 kristne, der hver søndag samles i byen Kassa til gudstjeneste, for-

tæller pastor Gwoda. For ham er det vigtigt at stå imod frygten og ikke lukke kirkerne. For de kristne er allerede meget udsatte, og mange har måttet flygte fra Boko Haram af flere omgange:

”I flugten mistede flere af dem alle deres ejendele. Nogle kæmper for overhovedet at få mad hver dag. Det, der er mest alarmerende, er, hvordan unge piger bliver seksuelt udnyttet, hvilket resulterer i graviditeter. Kvinderne isoleres, og de er dermed ikke i stand til at tage vare på sig selv og ender derfor ofte i prostitution for at overleve.”

At blive ved med at holde gudstjenester er også en indsats for at bevare troen og håbet i en svær tid. Det er for at opmuntre Parkwa-folket; et folk, hvor størstedelen er kristne.

Angrebene forsinker oversættelsen

I september slog Boko Haram-terrorister til igen, da de plyndrede en landsby og efterlod to ofre; én død og én såret af skud. Denne gang fandt angrebet sted 1 kilometer fra Godigong, byen, hvor Parkwa-oversætterne arbejder. Godigong havde indtil da været fredelig.

Oversætterne og folket længes efter fred og sikkerhed i området, selv om de forudser hungersnød, fordi høsten ikke ser god ud i år. Folket længes efter den kommende bibeloversættelse, som kan give håb og sprede lys i mørket.

Det bliver første gang, dette lys kan lyse på deres eget modersmål.

KRISTNE I CAMEROUN

Parkwa-folket bor i bjergene i den nordlige del af Cameroun.

Befolkningen tæller omkring 65.000, og størstedelen er kristne.

70 procent er under 35 år.

”

En medrivende pageturner

Både læsere og anmeldere er begejstrede for Anne Lise Marstrand-Jørgensens roman over Det Nye Testamente, der nu er ude i andet oplag.

Romanen udkom den 14. september, og på dagen spurgte Weekendavisens Amalie Langballe, om det overhovedet er muligt at skrive en roman om Jesu liv, ”uden at det bliver tandløst, sentimentalt og, nå ja, frelst?” Er det så det?

”Svaret er et rungende ja, hvis man overlader opgaven til Anne Lise Marstrand-Jørgensen. Så får man nemlig *Natten åbner sig som en port*, der ikke blot er en lyrisk dragende genfortælling af Det Nye Testamente, men også en overraskende medrivende pageturner,” skriver anmelderen.

Marie Høgh skriver i Jyllands-Posten: ”Selv en præst som jeg, der arbejder med Bibelen, Guds store fortælling med sit menneske, hver eneste dag, slap ikke bogen, før Marstrand-Jørgensen lader den klinge ud.” Hun kalder bogen ”en aldeles fremragende, sansende, dragende, begavet og upolitisk gendigtning af Det Nye Testamente.”

Køb *Natten åbner sig som en port* hos din boghandel eller i Bibelselskabets netbutik - og læs flere flotte anmeldelser på bibelselskabet.dk.

NATTEN ÅBNER SIG SOM EN PORT

Bibelselskabets Forlag
272 sider (134 x 215 mm,
indbundet)

Vejl. udsalgspris 299,95 kr.

Er udkommet som e-bog og
udkommer som lydbog
primo 2024.

bibelselskabet.dk/netbutik

I Iran lider kvinder en hård skæbne, hvilket mordet på Mahsa Amini* var et eksempel på. På trods af dette beder kristne iranere for deres land og forsøger dagligt at fokusere på håbet.

Af Katrine Lund Sørensen

Farah var lige stoppet med at lege med dukker, da hun blev gift ved et arrangeret ægteskab. Hendes mand, som var hendes ældre fætter, tillod hende ikke at gå i skole eller besøge forældrenes hjem. Ikke lang tid efter brylluppet var hun gravid.

”Jeg var så ung, at jeg stadig længtes efter varmen fra min mors omfavelse, og ingen vidste, hvor bange jeg var. Min søster besøgte mig og rapporterede om min situation til mine forældre.”

Ægteskabet blev opløst, da Farahs far var utilfreds med den måde, hendes mand behandlede hende på. Den tidligere ægtemand fik tildelt forældremyndighed på grund af Farahs alder.

Foto: SAT-7.

Foto: Louis Galvez / Unsplash.

KVINDER I IRAN

**VÆR MED TIL AT BEDE
FOR IRAN OG TÆNDE
ET LYS FOR DEM
I DENNE JULETID!**

Du kan støtte SAT-7's
vigtige arbejde på
MobilePay 62903,
mrk. 'KVINDER I IRAN',
eller
reg.nr. 3001
kontonr. 9000488

”Jeg savnede mine skolekammerater, men jeg fik ikke lov til at komme tilbage til skolen. Jeg skulle tilmelde mig aftenundervisning.

Senere, da jeg fuldførte mine studier, lykkedes det mig at genskabe forbindelsen til nogle gamle venner og få nogle nye. Hver af dem havde deres egen historie at fortælle. En veninde var blevet tvunget til at gifte sig med en rig gammel mand på grund af hendes fars gæld. En anden af mine veninder blev voldtaget af sin chef på arbejdet. I frygt for sin far og bror og tabet af ære og omdømme endte hun med at tage sit eget liv, og alle hendes håb og drømme blev begravet sammen med hende. Min egen datter forlod Iran. Jeg har ikke set hende i årevis, men hun er i det mindste langt væk fra alle de problemer, som piger står over for i vores land.”

SAT-7 står sammen med de iranske kvinder

SAT-7 har kontakt til Farah og hundredvis af andre kvinder, som dagligt oplever udfordringer som disse. De står sammen med seere i Iran ved at yde støtte gennem tv-programmer

”
**Jeg var så ung,
at jeg stadig
længtes efter
varmen fra
min mors om-
favnelser, og
ingen vidste,
hvor bange jeg
var.**

FARAH

og tilbyder bøn og rådgivning over det sociale medie WhatsApp.

Adskillige tv-programmer rettet mod kvinder, såsom *Insiders* og *New Identity*, giver en platform til iranere og udforsker teologiske emner relateret til køn, vold, menneskerettigheder og retfærdighed.

Sally Momtazi, co-producer og vært på *Insiders*, fortæller:

”Vi har forsøgt at øge bevidstheden og håbet og har bedt om et frit Iran, hvor kvinder, liv og frihed æres.”

De iranske kvinder kæmper fortsat en kamp for frihed og retfærdighed:

”Min historie er et mikrokosmos af en verden af uretfærdighed og uret, der begås mod pigerne og kvinderne i min nation. Alt taget i betragtning ser jeg, at jeg er velsignet. Jeg har en tro på, at uretfærdigheden ikke vil vare evigt, og efter hver periode med mørke er der lys,” slutter Farah af.

** Mahsa Amini var en kurdisk-iransk kvinde, der døde kort efter en voldelig arrestation af moralpolitiet i Teheran.*

Sørine Gotfredsen åbner Bibelen med tekster om Matador, Muhammad Ali og Dostojevskij

Sørine Gotfredsen, født 1967, er præst, journalist, debattør og forfatter. Hun har markeret sig som en af tidens vigtigste stemmer og har skrevet flere anmelderroste bøger, senest *Livskraft* (2023) og *Som Sørine læser Bibelen* (2020). Hun er desuden vært på podcasten *Sørine & Livskraften*.

I ny bog præsenterer præst, teolog og forfatter Sørine Gotfredsen de 50 tekster fra Bibelen, hun finder vigtigst og holder mest af, og reflekterer over dem i lyset af bøger, tv-serier, film og egne erfaringer. Det handler om kærlighed, synd, tilgivelse og ondskab - og boksning og fodbold.

Af Malene Fenger-Grøndahl

Kender du det med at skulle udpege din yndlingschokolade i en æske med fyldte chokolader? Eller din variant i blandt selv-slik-butikken? De fleste voksne holder op med at gøre den slags, fordi det sjældent lader sig gøre. Men det kan skærpe vores bevidsthed om tings værdi at blive tvunget til at vælge, og det kan også gøre os endnu skarpere på tings betydning, når vi kort skal forklare andre, hvorfor vi synes, at noget har en særlig værdi.

Og derfor har Sørine Gotfredsen vovet sig ud i forsøget - ikke med chokolade eller slik - men med noget så omfangsrigt, kultur- og værdibærende som Bibelens tekster. Hun har - på opfordring af Bibelselskabet - udvalgt de 50 tekster fra Bibelen, som hun finder vigtigst og holder mest af. Og til hver tekst har hun skrevet sin egen korte refleksion, hvor hun inddrager alt fra folkelige tv-serier som *Matador* over film som *Rocky* og *Lost in translation* til skønlitterære verdensklassikere som *Forbrydelse og straf*. Alt sammen for at skabe forbindelse mellem vores kulturelle fælles gods, sine egne livserfaringer og Bibelens tekster.

Troen på, at livet virkelig er godt

Blandt de 50 bibeltekster, Sørine Gotfredsen har udvalgt, er skabelsesberetningen, som hun har givet overskriften "Fra mørke til lys". Denne kædes sammen med Astrid Lindgrens *Brødrene Løvehjerte*, hvor man møder brødrene Jonatan og Tvebak. Tvebak er dødeligt syg, og for at trøste ham fortæller Jonatan om landet Nangijala, der venter Tvebak efter døden. Ifølge Sørine Gotfredsen et billede på urskabelsen og på det, vi kan vende tilbage til:

"I Nangijala findes livet i sin smukkeste vorden, og mange af os bærer taknemmeligt *Brødrene Løvehjerte* med os i hjertet. Det skyldes sandsynligvis, at vi med dette eventyr tidligt i livet blev bekræftet i troen på, at livet virkelig er godt, at begyndelsen virkelig er smuk, og at den om og om igen kan fortælles som trøsterig påmindelse om, at det gode er stærkere end det onde. Man mærker den fortrøstning, når man som det første i Bibelen læser ordene om skabelsen, der udgør den dybeste urberetning om altings skabelse fra mørke til lys, fra intet til alt."

Der er spor af Bibelen overalt

Bogen giver ikke kun mulighed for at læse 50 bibeltekster, men giver også en illustration af, hvor dybe spor Bibelen har sat sig i vores kultur og tankegang. Og det er netop en af grundene til, at Bibelen er uomgængelig, påpeger forfatteren:

"Der er spor af Bibelen overalt. I sproget, i historien, i kunsten og i vores indre tankeverden. Jo mere man kender til Bibelen, desto bedre forstår man derfor både verden og sig selv."

I bogen inddrager hun også sine egne erfaringer fra fodboldbanen og fra sin tid som sportsjournalist, ligesom hun beskriver sin fascination af boksning, der betød, at hun allerede i barndommen stod op midt om natten for at se bokselegenden Muhammad Alis kampe.

Hvad fodbold og boksning har med Bibelens tekster at gøre, kan man blive klogere på i *50 bibeltekster du skal kende*, som du nu kan købe hos din boghandel eller i Bibelselskabets netbutik.

50 bibeltekster
du skal kende.
Kr. 279,95.
Bibelselskabet.dk

Foto: Carsten Lundager.

Fortalt til Thomas Godsk Larsen

Præst og teolog Christian Roar Pedersen har altid fundet Matthæusevangeliets ord om, at hver dag har nok i sin plage, deprimerende og negative. Indtil dén dag, hvor ordene på ny kom til ham, mens han var sygemeldt med stress.

Foto: Helle Rosenkvist.

***Så vær da ikke bekymrede for dagen i morgen;
dagen i morgen skal bekymre sig for det, der hører den til.
Hver dag har nok i sin plage.***

MATTHÆUSEVANGELIET KAPITEL 6, VERS 34

At læse og høre bibeltekster kan opbygge et fantastisk håbsreservoir, som man kan trække på, når livskrisen rammer. Det erfarer jeg, da jeg for fire år siden blev sygemeldt med stress på grund af sygdom i den nære familie. Dagene syntes uoverskuelige, og megen tid blev brugt på langs.

Jeg var slået af håbløshed og bekymringer over, om det nogensinde ville vende. Jeg kunne ikke overskue dagen i dag, og jeg kunne ikke overskue dagen i morgen.

Da var der et bibelvers og et salmevers, som blev ved med at klinge i mit hoved. Hvorfor lige de vers dukkede op, ved jeg ikke. Men ordene gav en klangbund, mit brudte sind kunne genfinde håbet i. Samtidig var de et nødråb og en bøn fra et hul dybt nede i eksistensens mørke.

Meget paradoksalt med ordene fra Matthæusevangeliet. For netop ordene om, at hver dag har nok i sin plage, har altid syntes mig så negative. Nu gav de håb og livsmod.

Helt præcis hvordan, er svært at forklare. Men ordene blev ved med at klinge i mit hoved. Bekymringerne fik ikke lov at være det eneste derinde bag sindets frøskal. Måske var det faktisk hele trøsten, at jeg hele tiden kunne vende tilbage til Jesu ord om, at hver dag har nok i sin plage. Slip nu bekymringerne.

For, som de foregående ord i Matthæusevangeliets kapitel 6 forvisser os om: Vi er for Gud langt mere værd

end himlens fugle og kan ikke lægge én eneste dag til vores liv ved at bekymre os.

Parallelt med bibelverset dukkede nogle linjer fra Svein Ellingsens fantastiske salme "Mit i al det meningsløse" op.

*Om vi sejrer eller synker,
skal vort svage liv dog bæres
gennem liv og gennem død.*

Jeg vidste ikke, om jeg ville synke helt eller komme oven på igen. Dagene var plagsomme og fyldt med angst og bekymringer. Men også mit svage liv bliver båret. Gennem liv og gennem død. Af Gud. Det er der trøst i.

Nogle dage er langfredage. Det oplever vi alle i vores liv. Men dér, hvor håbet er næsten udslukket, dér kan ord fra Bibelen lyde håbefuldt til os. Og det kan de, fordi Gud også er den lidende Gud, ham, der blev korsfæstet, ham, der led og lider med os i mørket. Dér skal han nok åbenbare sig for os på den ene eller den anden måde og fortælle os, at vi ikke er alene.

Det er blevet en helt central troserfaring, både i mit eget liv og i arbejdet som præst. Og det har gjort det endnu tydeligere, hvordan så vel Bibelen som ord fra salmebogen kan tale ind i alle livssituationer - både, når vi fyldes af taknemmelighed over livet, og når livet synes allersværest og allermest tømt for håb.

HVAD ER ET KIRKEÅR?

Kære brevkasse

Jeg har ofte undret mig over det, og nu vil jeg så spørge: Hvorfor er der noget, der hedder et kirkeår? Og hvorfor begynder det allerede omkring 1. december?

På forhånd tak for hjælpen.

Venlig hilsen
Svend Olsen

Kære Svend Olsen

Tak for dit spørgsmål.

Selve ordet "kirkeår" dukker først op i Tyskland i en prædikensamling, der udkom i Wittenberg i 1589. Siden da er dette ord blev en fast betegnelse på et år med søn- og helligdages gudstjenester.

Før talte man kun om årets højtider, søndage og det liturgiske år, som da ikke havde nogen formel afslutning, hvad det først fik senere.

Kirkeåret er et år, der er bygget op over tre højtider, julen, påsken og pinsen med tilhørende forberedelsestider (adventstid, fastetid, sidste del af påsketiden) og efterfejringstider (helligtrekongerstiden, påsketidens første del og den lange trinitatstid).

Der findes mange år i et år. Vi tænker nok mest på kalenderåret og dets begyndelse 1. januar og årets sidste dag 31. december. Vi taler også om ferieåret, finansåret og skoleåret. Og altså også om kirkeåret.

At kirkeåret så ikke begynder på 1. januar – hvad man en tid også overvejede, at det skulle – skyldes, at festen for Jesus' fødsel blev fastlagt til 25. december, og denne fest skulle forberedes. Det gjorde man i adventstiden, som en gang omfattede seks søndage inden jul. Efterhånden blev det de fire søndage, vi kender, og derfor begynder kirkeåret den fjerde søndag før jul, 1. søndag i advent. Den har ikke en fast dato, men det er enten sidste søndag i november eller første søndag i december.

Venlig hilsen
Flemming Baatz Kristensen

HAR DU ET SPØRGMÅL TIL "SPØRG OM BIBELN"?

Send det til
spoerg@bibelselskabet.dk.

Flemming Baatz
Kristensen er pastor
emeritus.

Find flere brevkassesvar fra
vores panel på
www.bibelselskabet.dk.

I hæftet "Kirkeåret – en rytme for troen", som er skrevet af Flemming Baatz Kristensen, får du et overblik over kirkeårets tilblivelse og opbygning og inspiration til at bruge kalenderåret til at skabe en rytme for troen.

Køb det for
kun 20 kr.
i Bibelselskabets
netbutik.

BESØG OG TAK FRA UKRAINE

Siden krigens start i februar 2022 har Det Ukrainske Bibelselskab delt over 800.000 bibler og bibeldele ud til den ukrainske befolkning. Bibelen har været til stor trøst for soldater i fronten, de efterladte kvinder og de efterladte tæt på krigsramte områder.

Vi takker for de danske givers støtte til bibeluddelingen! Det Ukrainske Bibelselskab fortsætter med at dele bibler ud til trængende, yde traumebehandling og tage på besøg i udsatte områder. De sætter fortsat pris på vores bønner og støtte.

Anatoliy Raychynets, generalsekretær i Det Ukrainske Bibelselskab, besøger Danmark i januar 2024. Vi glæder os til at byde ham velkommen, og det vil være muligt at møde Anatoliy til arrangementer i løbet af hans besøg. Program følger på Bibelselskabets hjemmeside.

Foto: Det Ukrainske Bibelselskab.

VÆR MED TIL AT FORVANDLE MENNESKERS LIV I IRAN

Det Iranske Bibelselskabs bibeluddelere fortæller os om udsatte kvinder, der kommer til tro i mødet med evangeliet.

Mange kristne i Iran længes efter en bibel, og husmenighederne vokser.

De kristne og uddelerne har brug for bøn om beskyttelse og styrke.

Vil du gøre en forskel?

- Giv en bibel til en iraner for 50 kr.
- Giv bibler til en lille husmenighed for 500 kr.
- Giv bibler til en større husmenighed for 2500 kr.

Bibelen giver styrke og trøst i mørket. Den giver liv, hvor liv synes forsvundet.

STØT BIBELARBEJDET I IRAN

MOBILEPAY: 62903

BANK: REG.NR. 3001 · KONTONR. 9000488

MÆRKET 'IRAN'

Kommer der flere midler ind, end der er brug for, bruges pengene til, hvor behovet er størst.

Foto: Louis Galvez / Unsplash.

